ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ДУМКА, З ЯКОЮ ТРУДНО ПОГОДИТИСЯ

(Стаття дискусійна.)

Тіммінс, Онт.

З нагоди зближення шестої конвенції РЗТ, в нашій майнерській місцевости Тіммінс виринає питання поміж деякими членами РЗТ щодо піднесення місячної вкладки. Мовляв, Тіммінс більше вибирає запомоги, як вложує до головної каси. Воно подекуди й правда, що так буває, правди нікуди діти. Но в дійсности не все однаково, залежить від того, як коли зайде. Ми знаємо, що слабість, калїцтво, чи смерть обмеження немає. Це всі відділи наші переживають. Переглядаючи квартальні звіти РЗТ торічні і сегорічні я замітив, що не тільки одна наша місцевість, але є й инші місцевости, що теж перебирають запомогу, і то не майнерські відділи. Розуміється, нашим обовязком є звертати пильну увагу на головну касу РЗТ, бо каса РЗТ має те саме значіння, що серце в наших грудях. Але по моїй думці чи не будуть тут металеві майнері скривджені, якщо ми справді піднесемо місячну вкладку спеціяльно для них? РЗТ тоді буде для більшости членства свого матірю, а для частини мачухою. Члени, котрі носяться з такими думками, себто підвищення вкладки для металевих майнерів, чомусь відріжнюють приміром Тіммінс від инших індустріяльних місцевостей. Мовляв, Тіммінс таки ліпше стоїть, бо робітники стало працюють та платня не так дуже зла. По мойому це мильне розуміння. Бо якщо робітник справді має сталу роботу та пару центів на день більше в цій майні, то він лише тоді їх бачить, коли записано на чеку, а розміняв чека, то так як батогом траснув по грошах. Отже більше пару центів взяв, більше й видав на щоденний прожиток. В той сам час в инших місцевостях менше заробив і дешев ще прожив.

Щодо сталої роботи, то також слід згадати, що не всі роблять стало в тіммінськім раю. От хоч би мене самого "санта клас" обдарував безробіттям, ще перед різдвом і я опинився в армії безробітних. І більш як певний, що прийдеться шукати за роботою аж до весни. А може й цілком виїхати прийдеться і таким способом ростатися з майнами ще доки сухіт нема. Це не важне, чи я чи хтось буде майнером, але я все таки буду обстоювати при тім, щоб майнерів не кривдити, бо майнер не винуватий, що на його долю склалось йому бути майнером.

Як би аж до того мало прийти, що головна каса РЗТ мала б знаходитися в прикрім положенні через це перебирання запомоги деякими відділами, то в такім разі конвенції чи Головний Заряд РЗТ мусіли б зарадити над цим, але більш пляново. Але не в такий спосіб, як наші місцеві члени висловлюються. Я ніколи не годився б, щоб приміром одні платили $1.50 місячної вкладки, а другі $1.00. Бо тут була би вже нерівність. Коли піднесення місячної вкладки було б одиноким засобом втримання головної каси, то чому не піднести її по рівній части на все членство? Тоді то по мойому не було би скривджених. Таж ми були свідомі цього ще перед заснованням РЗТ, що всі відділи не зможуть бути однакові щодо слабости і калїцтва. Отже на таких підвалинах наше РЗТ засноване, щоб одні відділи других покривали підчас слабості чи калїцтва і тим самим спільно разом працювали в користь нашого РЗТ.

Майнер.

ПЕРЕД ШЕСТОЮ КОНВЕНЦІЄЮ РЗТ.

(Стаття дискусійна.)

Сейнт Боніфейс, Ман.

Може я був би і не писав нічого, як би не товариш Теноренко з Оттави, Онтеріо, не викликав мене на сторінки "Українських Робітничих Вістей". Я хочу сказати, що з тов. Тенореном вповні годжуся щодо виплати запомоги. Я вже пятий рік належу до РЗТ і запомоги ще не брав і не бажаю собі її, то однак що до точкі 29-тої нашого статута моя припозиція була б, щоб її змінити згідно з припозицією Т. Теноренка.

Ми бачимо, що минула конвенція не зробила нам великого успіху щодо розвитку нашої організації, так само і каса наша не подвоїлася за той рік.

Деякі товариші пишуть дискусійні статті і кажуть, що з них на думці фінансовий стан. А я навпаки, у мене вперший черзі розвиток організації. А потім фінанси. Коли ми бажаємо успіху своїй організації, то даймо нагоду і найнесвідомішому робітникові стати її членом. Тоді ми можемо бути певними, що наша праця піде успішніше по всіх ділянках. Перед нами широке поле до праці і нашим обовязком є ширити клясову свідомість між працюючими масами. Як ми до них доступимо, коли не з Робітничим Запомоговим Товариством. Ми нині не можемо ограничитись тим, що у нас є перед нами, з коли так, то нам треба має вести широко освітну працю серед працюючих на ділі, а не на папері, а це буде по моїй думці найліпший спосіб гуртувати маси до РЗТ.

А тоді ми зможемо збудувати і освітну організацію сильнішу.

Бо нині, товариші і товаришки, перед нами стоїть три щаблі до даної мети: першим щаблем є робітнича запомогова організація, другим щаблем освітна, а третім клясово-партійна. Ну, але вибачайте мені, що троха заблудив, що почав з запомоги та зайшов аж у партію. Я тільки хотів сказати кілька слів, щодо Робітничого Запомогового Товариства і виплачування ним запомоги і посмертного. На мою думку посмертне повинно залишитися без жадної зміни, бо хотяй це правда, що наші члени старіються і вибірають чим раз більшу запомогу, то все ж такі коли наша організація буде розвиватися, то вона не потерпить на цім, бо ж нові члени вступають і платять вкладку, як і старі. А право на запомогу мають аж за три місяці чи за шість місяців на сім доларів, а посмертне за 6 місяців на $100,00. Отже тут тільки треба слідити за тим, щоб не було жадної маркірації, щоб не слабував хтось, коли йому захочеться, а тільки тоді, коли мусить. Головний Заряд повинен дати пильну осторогу місцевим зарядам, а місцеві опікунам і лікарям своїм щодо цего.

Каже Т. Теноренко, що нас може навістити якесь нещастя і може померти кілька десяток членів і наша каса може потерпіти. А я кажу, що ні, бо коли би аж так сталося, то у нас є що року конвенції і тоді ми на них можемо шукати собі виходу з того положення. А тимчасом можемо бути спокійними щодо збагачення нашої каси.

Отже тепер ще хочу сказати де яких пару слів щодо оподаткування на приют, дбаючи, щоб у нас довг на приюті дещо зменшився. Моя думка була би, щоб знести оподаткування на 1930 на половину з 4-ох на 2 долари.

Г. Боднар.

ПОЛІПШИТИ МИСТЕЦЬКУ СПРАВУ.

(Стаття дискусійна.)

Вейн, Алта.

На цему місци я маю на думці порушити лише мистецьку справу у нашій організації. До цего часу у наших відділах по цілій Канаді мистецька робота провадиться так, як це постановляє мистком, а мистком робить так, як уміє. Призначить режісера, а той вибірає штуку до свого смаку й ставить її так, як розуміє. Часто трапляється, що штука зовсім не підходить своїм змістом до робітничої сцени, але вона пішла, бо не було ніяких вказівок, чи контролі. Часами бувають режисери, що мають дуже маленьке поняття про зміст драми та щей ту покажуть не так, як повинно бути.

Ми до цего часу мало над тим застановлялися, хоч театральні вистави у житті нашої організації грають дуже поважну ролю, бо вони виховують глядача й дають фінансову підтримку організації. Всекраєвий з'їзд ТУРФДім повинен поважно застановитися над цею справою і або встановити тримісячні курси для режисерів, або подбати про відповідні підручники для них, чи одно й друге. Ми повинні широко розвинути мистецтво у нашій організації, зробити його мінним засобом виховання трудящих. Для цего потрібно, щоб постійний центральний мистецький комітет дбав про цю справу і відповідав за цілу мистецьку роботу в організації. Я думаю, що мої пропозиції на місци. Зрештою, я бажав би почути про це думку инших товаришів.

Николай Тимоха.

НАША ПРАЦЯ В УРДШКОЛІ.

Мус Джо, Саск.

Наша УРД Школа провадилась від 1. січня 1929 р. до місяця мая під завідуванням тов. Ів. Миронюка. Відтак т. Миронюк зрезиґнував з вчителювання. Заряд відділу ТУРФДім докладав всіх старань, щоби дістати другого учителя і всій справі писав до Ц.В.К. багато листів, та все було даремно. Ц.В.К. не міг дістати відповідного учителя для нашої школи і заряд ТУРФДім призначив тимчасово тов. Ів. Олійника, поки Ц.В.К. не постарається учителя для нас. Коли опісля оказалося, що Ц.В.К. не може вишукати відповідного учителя для нашої школи, нашу школу було закрито.

Зі сторони родичів було трохи нарікань, а головно від не членів наших організацій, або тих членів, що мало звязані із роботою в організації. Про це висказувалися вони, коли Шкілком їх запитував, чому не посилають своїх дітей до школи пару місяців тому назад. Ті члени нашої організації, що стало не були вдоволені наукою тов. Н. Миронюка й зараз не посилають своїх дітей до школи, а навіть самі не приходять до організації, як попередньо.

Від січня до травня учащало до школи 35 дітей. Школу наново розпочато в місяці серпні, коли тов. І. Струсь прибув до Мус Джо, висланий Ц.В.К. Наука розпочалась після старої системи навчання при дуже малім гуртку дітей. Дітвору до школи тяжко було притягнути, а більше те, що не було кому. Шкілком, який був вибраний на річних зборах, як би й не існував. І коли учитель прибув, дітей не було списано, а проголошення навчання в УРД Школі підчас підприємств не було успішне.

При відкриттю школи прибуло 13 дітей, головно наших членів. Вписалося 6 до першої кляси і 7 до третої кляси. На допомогу учителеви Шкілком не прибув й він при помочи тих дітей, що були в школі, притягав більше дітей до школи. До цього багато заохотило дітей до школи нова системма навчання, що розпочалась в нашій школі, як тов. Струсь вернув із учительської конференції з Едмонтону.

Зараз у вересні школа зросла до 23 дітей, у жовтні знов прибуло 10 дітей, а в місяцю грудні прибуло 9, що разом начислюється 42 дітей: 26 у першій клясі, а 16 у третій клясі. За той час 7 дітей перестало ходити до школи, з них 4 з першої й 3 з третої кляси. Шкілком мав засідання в цій справі, щоб розвідати, з якої причини діти перестали ходити до школи. Він вирішив, щоб розвідати особисто від родичів, що й було зроблено.

Загально сказати можна, що родичі не дбають про те, чи їхні діти ходять до школи або ні, бо їх навіть і не було, як їхні діти записувались до школи. А це головно ті родичі, що не є звязані з нашою організацією, а навіть і не є прихильниками нашої організації.

Серед 35 дітей двоє з них мало відвідують школу. Родичі повинні подбати, щоб їхні діти учащали стало й на час. Шкілком за чотири місяці школи мав 3 засідань як самий, а одно разом з Юнацькою Шкільною Управою і учителем. На цьому послідному Юнацька Шкільна Управа дала звіт з науки в клясі і домагалася, щоби дати більше часу на навчання. Шкілком пообіцяв збільшити час в навчанні, як тільки буде можливо.

Членами шкільної управи були слідуючі: Станіслав Косик і Агнис Барон від 3 кляси, Марія Сороковська і Марія Перевізник від першої кляси. На цьому засіданю вирішено відбути конференцію з родичами і їхніми дітьми на 11 грудня. Підчас конференції шкільну дітвору було принято кийком, чайом, сайдою і оріхами. Цей розхід покрив заряд ТУРФДім, а членкині Жіннвідділу поприносили кийки, зацо їм висказуємо щиру подяку.

Конференція була досить успішною, бо присутних начислювалось поважне число. Родичів було 16, а самих дітей около 50. Других заінтересованих було около 20. Так що у сіх присутних на конференції було поверх 85. На конференції тій тов. Струсь здав звіт з навчання, а також дав коротеньку лекцію про виховання дітей. Старша група мандолінової орхестри відограла тоді кілька музичних творів. Відтак промовляв тов. Д. Салевич на тему, яку користь дає дітям УРД Школа і як організація ТУРФДім старається про виховання дітей працюючих. Родичі на конференції були вдоволені. Родичі, що не є звязані з нашою організацією, взнали самі, яку користь дає УРД Школа їхнім дітям.

Члени Шкілкому дали пропозицію, щоби на будуче не приймано дітей, що не ходять до УРД Школи, а тільки таких, що ходять до УРД Школи. Значиться, коли діти хочуть бути на такій конференції, повинні ходити до школи.

Що до плачення за школу то родичі платили по $1, без ріжниці, чи ходить одна дитина або й більше в школу. Около половина родичів є, що заплатили вже за школу до кінця року, є такі, що заплатили за пару місяців, а частина є ще й таких, що нічого не заплатили. Шкілком рішив повідомити листовно тих, що не заплатили. Члени Шкілкому за чотири місяці відвідали школу 6 разів. Їхні зауваження були, що навчання відбувалося вдоволяючо. Кожний український робітник повинен посилати своїх дітей до УРД Школи. УРД Школа подбає, щоб діти працюючих шанували усіх робітників і фармерів як своїх родичів і мали пошану до них. Бо коли ми, родичі, не подбаємо про це, опісля будемо каятися, як другі зараз каються, недавши своїм дітям виховання, так що їхні власні діти називають їх богошками. Таке вже було в нашій місцевости. То-ж ми, робітники, кличемо батьків, щоб вписали своїх дітей до УРД Школи. Ми, як шкільна рада при ТУРФДім, радо вітаємо ваших дітей.

За Шкілком

І. Гладій.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Ліяріон Карий, Вінніпеґ, Ман. — Ваш вірш написаний під музику "Со святими упокой". Зараз, вчас відкритих клясових боїв, не плачем або накликуванням смерти зможуть працюючі полішити своє життя, а витриманими й посиленими боями на фронті боротьби проти капіталу. А ви хочете втечи з поля клясової боротьби й запрошуєте самі смерть до себе отак, як то кажуть, за цапову душу. Ви кличете:

О смерти кохана, я кличу тебе
Я тебе кличу у лиху годину
Ти-ж скорій бери мене
Та кинь мене в могилу.

І кому прийде користь з отакого вашого "Со духи праведними"? Оставте плач біблійним Єреміям, а самі ставайте в боєві ряди живих, йдіть на позиції працюючого фронту й не шукайте смерти, а боротьби, бо тільки вона втримає усіх нас при життю, а таксамо й вас. Щодо дописів, так пишіть лише звичайною мовою, може від неї не буде чути "могилою".

Світовий, Монтреал, Кве. — Ваші поезії не підуть. Ви взялися за найважкішу роботу й міркуєте, як зведете "кінця" до купи, так це вже мусить бути й поезія. От хоч би й такий уступ вашої поезії:

"Тільки що як повернув я з Сібіру,
Поїхав на чужину роботи шукати,
Щоби долю свою поліпшити
Щоб в нужді Пілсудського фашізму [не вмірати.

Хиба ж це поезія? — скажіть самі. Чи-ж не краще ви зробили-б, щоб замісць таких віршованих дописів написали оту голу правду з життя й визиску праці, що бачите довкола себе? Пишіть звичайною мовою, послухайте нас.

Кіндерслей, Саск. — Допис про весілля без правдивого ймення не буде поміщений в "У.Р.В."

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НА ВОЛИНІ.

Монтреал, Кве.

Дописуючи "У.Р.В." тов. Глібко з Монтреалу, Кве., надіслав до редакції "У.Р.В." відпис листа з Волині від односельчан, якого наводимо в цілости:

"У нас на Волині польська влада вже позакривала читальні Просвіти по усіх повітах. Закрила читальні у Володимирській, Ковельській, Луцькій, Ровенській і Дубенській округах. Зараз по усій Волині переводить польська влада масові арешти. Впарештовують особливо молодь. З дня 11 на 12 грудня арештували і в нашому селі, в Новосілках, сім чоловіків, а то: Василя Ткачового, Василя, Гриця й Панаса Пицюків, Степана Корзанового, Андрія Куждового й Гриця Процького. Усіх їх погнали з Ковля до Луцька".

Отак польська фашістська влада міркує здавити визвольний робітничо-селянський рух на Західній Україні, вирешто вуючи активних боєвиків. Та марні її зусилля. Працюючі Польщі розторощать отого імперіялістичного новородка таксамо, як тому дванацять років працюючі царської Росії розгромили царат.

Красний.

ПОМЕР В ДОРОЗІ ДЕПОРТАЦІЇ.

Торонто, Онт.

В місяці жовтні депортовано з Вестон Санаторії чотирьох пацієнтів до краю. Між ними був один українській робітник, Павло Кульчицький з Копичинець, в Галичині. На днях наспіла вістка, що він саме в дорозі у Ліверпулю помер.

Покійний прибув до Канади в 1926 році, спродавши останній клаптик землі на дорогу. Їдучи в Канаду, міркував поліпшити свою й рідні долю. Приїхавши в Канаду, працював при будуванні моста. Працював пару місяців й при тій самій роботі зістав страшно потовчений. З того розвинулася туберкульоза. Спершу він лічився в шпиталі, пізніше забрали його до санаторії у Вестон. Тут пролежав він півтора року. Взнавши, що його хочуть депортувати, він опустив санаторію тихцем, міркуючи в той спосіб рятувати себе перед депортацією. Та не судилось її оминути. Якийсь час він ходив по місті Торонто й жебрав за хлібом. Він приходив за хлібом теж до робітничих організацій, до яких він належав ніколи й товариші спомагали його, чим могли. Сколектували для його пару десяток доларів, рятуючи перед голодовою смертю. Та хороба його чимраз дужче змагала й він вдався до міської влади, щоб його відослано до шпиталю. Тимчасом за ним вже пошукували з іміґраційного офісу. Його й таки забрали й депортували додому, куди по дорозі він помер.

Отак доробився покійний Павло Кульчицький в країні долара. Сюди їхав здоровий, дужий, їхав з великою надією. По кількох місяцях праці його капітал висмоктав з останніх його сил і здоровля й кинув на поталу власної судьби. Отак минує капітал кожнього робітника, з якого вже не може користати. Й те саме чекає кожнього робітника, що віддасть свою останню силу й здоровля на визиск капіталові. Що-ж, ради на це іншої не має, тільки витривала боротьба усіх працюючих з отими, що забірають останнє здоровля в робітника, а потім кидають на цментар живих.

І. Велешок.

"ОЙ ПІДУ Я ДО ВОРОЖКИ, ЩОБ ПОВОРОЖИЛА"

Бінфейт, Саск.

Місцевість Бінфейт заселена самими майнерами, що працюють в тутешніх маинах, працюють важко й нікому не вистарчає навіть на прожиток. Усі нарікають на злидні, що стало гостять в тих курних хатках. Усі нарікають, але ніхто не шукає виходу в боротьбі, а чекають якогось помилування, милосердця.

Якось на днях вернув я вечером з роботи й стрінув одного робітника. — Знаєш, говорить він до мене, сюди приїхав якийсь ворожбит і всю виворожує, як на долоні.

Прийшов я до свого помешкання й чую, аж тут вже всі говорять за того ворожбита. Один одному захвалює, переконує, дораджує, щоб пішов до ворожбита, а той усю правду виложить. І рушив народ, як до Почаєва на відпуст. Через три дні сидів ворожбит й ворожив. В неодного майнера виховклі, блідолиці діти сиділи у той час голі й голодні в хаті, як їхній батько кидав останніх $2 ворожбитові, щоб поворожив, коли буде лекше жити на світі. Чи виворожив отей ворожбит кому з тутешніх майнерів краще життя, я не вірю, а таксамо й не вірять зараз вже самі майнері. Зате я вірю, що той самий ворожбит собі виворожив за тих три дні чималу суму доларів.

Мені й пригадалась зараз кампанія за капцою пресою. Чимало з отих, що дали $2 ворожбитові, жалують навіть тих пару центів на свою робітничу пресу, яка не ворожінням, а справжнім визвольним шляхом веде усіх працюючих до кращого завтра. Й не ворожінням, а впертою боротьбою наладнають працюючі своє життя, про те повинні знати вже усі ті, що важко працюють у підземелля, що самі у своїй несвідомості коротають дні свого життя, а через них і другі.

Майнер.

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїздите з одної місцевости до другої або переноситеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але конче потрібно подати і стару Вашу адресу.

НЕЗАБУВАЙТЕ

що збори всіх покупців палива в Робітничо-Фармерській Кооперативі відбудуться **В ЧЕТВЕР, 16-го СІЧНЯ 1930 р.** в Українськім Робітничім Домі. Початок зборів в годині 8-ій вечером.

Ці наради скликається для спільної користи так робітників і робітниць, що купують в Кооперативі, як і для самої Кооперативи.

Заряд Роб.-Фарм. Кооперативи